

NALIČJA IZ ŠTEVANOVEC

343

Muzej Avgusta Pavla v Monoštru (Madžarska) in Zveza Slovencev na Madžarskem sta o pustu 1992 razpisala natečaj o šemljenju. Kot rezultat tega natečaja je muzej pridobil pet mask iz Števanovec: dve maski božičnih kolednikov in tri maske pustnih šem.

Božični koledniki (betlehemeštje) so imeli naličje le v Števanovcih. Na Gornjem Seniku so si obraz namazali s sajami. Pri Madžarih so imeli božični koledniki naličje le v Transilvaniji v Romuniji. Na Slovenskem so božični koledniki prenehali koledovati že v 19. stoletju in naličij niso nosili.

Naličje imenujejo v Števanovcih "obraz". (Ta izraz je znan le v Prekmurju in na Primorskem.) Izdelano je iz trdega papirja in je pobarvano. V njem so izrezane odprtine za oči in usta. Nos štrli iz naličja in tako je tudi odprt.

"Ta stari" ima na naličju "bajüjsi pa sakálo" (brke in brado) iz prediva. Drugi pastir ima brke in brado pobarvano.

"Obraz Fašenka" iz Števanovec. Papirna kaša. Višina 21,5 cm, širina 16,8 cm, globina 4,5 cm. Muzej Avgusta Pavla, Monošter, Madžarska, inv.št. PAM 92.1.1 (foto A. Székely, 1992).

"Obraz Lenke" iz Števanovec. Papirna kaša. Višina 20,5 cm, širina 17,8 cm, globina 7,5 cm. Muzej Avgusta Pavla, Monošter, Madžarska, inv.št. PAM 92.1.2 (foto A. Székely, 1992).

Pustna naličja so izdelana iz papirne kaše. V njih so izrezane odprtine za oči in usta in so pobarvana z oljno barvo. Naličje so si svoj čas izdelovali našemljenci sami. Časopisni papir so raztrgali na koščke, ga pomešali z rženo moko in vodo ter malo skuhalo. Iz te mase so potem oblikovali naličje. Naša naličja je naredil profesor števanovske osnovne šole Karel Krajcar (Števanovci, 1936) za natečaj o pustu 1992.

Marija Kozar-Mukič

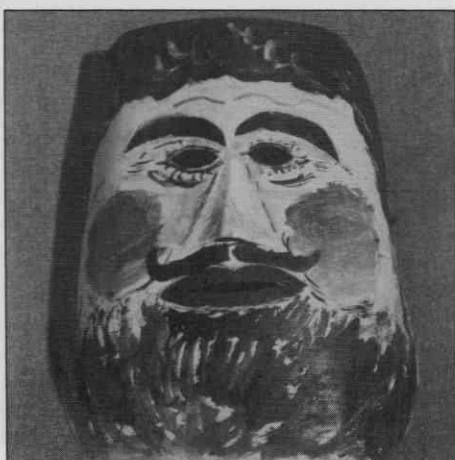
344

"Obraz Fašenka" iz Števanovec. Papirna kaša. Višina 21,8 cm, širina 17,9 cm, globina 8,3 cm. Muzej Avgusta Pavla, Monošter, Madžarska, inv.št. PAM 92.1.3 (foto A. Székely, 1992).

"Obraz" pastirja iz Števanovec. Papir. Višina 28,1 cm, širina 23,6 cm, globina 10,5 cm. Muzej Avgusta Pavla, Monošter, Madžarska, inv.št. PAM 92.1.4 (foto A. Székely, 1992).

"Obraz ta starega" iz Števanovec. Papir. Višina 28,5 cm, širina 23,2 cm, globina 10,5 cm. Muzej Avgusta Pavla, Monošter, Madžarska, inv.št. PAM 92.1.5 (foto A. Székely, 1992).